

Opatření k zamezení šíření nemoci COVID-19 zaměřená na chovy hospodářských zvířat

Podle zahraničních zdrojů zpracoval Jan Stibal, Svaz chovatelů prasat, z.s.

26.3.2020

Chovy hospodářských zvířat jsou velmi speciální skupinou podniků, které musejí zajistit trvalý provoz, protože v opačném případě může hrozit týrání zvířat. Nad rámec základních povinných opatření je proto doporučeno, aby byli zaměstnanci chráněni dodatečnými opatřeními. Ta bohužel nemohou zabránit tomu, aby vzniklo u někoho z ošetřovatelů podezření na COVID-19 nebo aby nebyl pozitivně testován. Měla by však napomoci tomu, aby v případě, že se tak stane, neupadli do karantény všichni zaměstnanci a k tomu, aby mohl chov, alespoň v nezákladnějším režimu zabezpečit fungování.

1. Informace

Je nezbytní informovat všechny zaměstnance o zdravotní situaci, preventivních opatřeních a důležitosti jejich dodržování.

Informační tabule by měly být umístěny na dobře viditelných a zaměstnanci navštěvovaných místech.

2. Obecná preventivní opatření

- Zákaz veškerých návštěv farmy, které nejsou nutné. Vjezdy a vstupy na farmu by měly být omezeny pouze na nutné veterinární a údržbářské práce. Návštěvníci by měli být vybaveni ochrannými pomůckami a dodržovat minimální odstup 1 metr.
- Důsledné užívání hygienických smyček s mýdlem a dezinfekcí.
- Zajistit dezinfekci všech předmětů vstupujících na farmu (mobilní telefony apod.)
- Doporučovat zaměstnancům častější mytí rukou.
- Zvýšení frekvence čištění a desinfekce společných prostor (šaten, koupelen, toalet).
- Časté dezinfekce povrchů, kterých se zaměstnanci dotýkají (ovládací jednotky, kliky dveří, lednic a mrazů, pracovní desky)
- Ve společných prostorách zajistit větší výměnu vzduchu.
- Pokud je to možné, využívat telekomunikační prostředky k organizaci a řízení farmy, kdekoli je to možné.
- Zajištění vzdálenosti alespoň 1 metr mezi zaměstnanci, kdekoli je to možné.
- Vyhnout se sdílení dopravních prostředků (i vnitřních).
- Nevyužívat hromadné dopravy ke svážení a rozvážení zaměstnanců. V každém vozidle by měl být pouze jeden cestující.
- Zabezpečení celého areálu farmy před neoprávněným vstupem.
- Používání roušek po celou dobu. V případě užívání rukavic je třeba, aby si je zaměstnanci často měnili. Rukavice mohou vést k pocitu falešného bezpečí.
- Zajistit kontrolu teploty a zdravotního stavu zaměstnanců při příchodu na farmu.
- Zrušení nebo odložení všech aktivit vyžadujících přímý kontakt – školení, zaučování, praktické kurzy apod.

3. Opatření specifická pro chovy hospodářských zvířat

Při dodržování všech bezpečnostních opatření nařízených autoritami a doporučená obecná hygienická opatření zmíněná výše je vhodné zavést některá z následujících bezpečnostních opatření, která mají za cíl zajistit fungování chovu v době šíření viru COVID-19:

a) Chovy hospodářských zvířat

Možnost 1. Oddělení zaměstnanců podle pracoviště.

Cíle varianty 1: V případě, že se prokáže nákaza virem COVID-19 u jednoho zaměstnance, je ovlivněna „jen“ jeho skupina. Zbytek zaměstnanců farmy nebude vzat do karantény.

- Ustanovit skupiny pracovníků podle místa, kde na farmě pracují. Skupiny by měly být ustaveny tak, aby mezi nimi nebyl fyzický kontakt. Čím menší jsou skupiny, tím lépe – v ideálním případě pracovat naprosto samostatně.
- Vytvořit oddělený vstup a odchod z farmy a časově oddělit příchod a odchod jednotlivých skupin.
- Plánování přestávek tak, aby byly společné prostory užívány vždy jen jednou skupinou. Mezi dvěma skupinami provést dezinfekci.
- Praní a desinfekce pracovního oblečení jeho určení jen pro jednu skupinu zaměstnanců.
- Oddělit časy přestávek a jídel mezi jednotlivými skupinami.
- Používejte telekomunikační prostředky místo přímého kontaktu, kdekoli je to možné.
- Definovat pracovní prostory jednotlivých skupin, obzvláště v případě převádění zvířat. Určit kam zvíře vede jedna skupina a kde ho přebírá druhá tak, aby vždy zůstala zachována distance 2-3 metry.

Varianta 2. Oddělení zaměstnanců na směny

Cíl varianty 2: V případě, že bude virus COVID-19 prokázán u zaměstnance budou vzati do karantény pouze zaměstnanci z jeho směny. Druhá směna bude schopna převzít jejich činnosti a zabezpečit fungování farmy.

Ustanovení ranní a odpolední směny

- Oddělit směny časově – každý den jiná směna.
- Pokud to není možné, oddělit ranní a odpolední změnu prolukou alespoň 1 hodinu.
- Zaměstnanci z různých směn se nesmějí vyskytovat na farmě v jeden čas.
- Oddělit i další technický personál, který přichází se směnami do kontaktu.
- Na konci směny: čištění a desinfekce společných prostor pro následující směnu.

Varianta 3. Krizové fungování farmy v případě karantény většího počtu zaměstnanců

Cíle varianty 3: Zajistit welfare zvířat i v případě, kdy je veškerá běžná činnost farmy pozastavena. Zvířata musí být nakrmena a zajištěna základní péče.

Zorganizování této varianty je komplikované, ale jde o jednu z mála možností zajištění provozu v případě, že zaměstnanci jsou v karanténě nebo pozitivně vyšetřeni.

- Zajištění zaměstnanců z jiné farmy v blízkosti, kteří by byli schopni zajistit základní fungování farmy do návratu zaměstnanců.
- V závislosti na velikosti podniku je možno ustanovit „mobilní“ zaměstnance, kteří za výjimečných podmínek mohou převzít základní péči o zvířata na jiné farmě podniku.
- Je třeba připravit popis fungování základních systémů tak, aby péči byly schopny převzít i neproškolené osoby.
- Zavedení tohoto opatření je obtížné, protože lidé z vnějšku farmy nejsou seznámeni s běžným fungováním farmy.

b) Inseminační stanice

Vzhledem ke zvláštní povaze práce na inseminační stanici a kvalifikaci personálu je nahrazení zaměstnanců velmi komplikované. Preventivní opatření proto musí být obzvláště přísná jak mimo ISK, tak uvnitř

Vnitřní opatření:

- Organizace práce tak, aby zaměstnanci nepřicházeli do vzájemného kontaktu na vzdálenost menší než 1 metr.
- Časově oddělit vstup jednotlivých zaměstnanců
- Ostatní jako u ostatních farem

Na úrovni farmy je vhodné najít další případné zdroje inseminačních dávek pro případ, že produkce ISK bude omezena.

c) Krmné směsi

- Je doporučeno mít neustále určitou zásobu krmiva v silech.
- Je doporučeno doplňovat sila dříve než až v okamžiku, kdy je doplnění nutné. Vyprázdňení a čištění sil, které je doporučeno za běžných podmínek pro udržení kvality krmiv je v době pandemie doporučeno jen v případě, že existují záložní sila.
- Je vhodné preventivně nalézt případného náhradního dodavatele.

Aktualizováno 3. března 2020